

Hongarije zet Aegon opnieuw een hak

De Hongaarse regering blokkeert de verkoop van Aegons activiteiten in Hongarije aan de Oostenrijkse verzekeraar VIG. Premier Viktor Orbán zet ondertussen ook het Duitse Avi Alliance onder druk om zijn belang in een vliegveld te verkopen aan zakenlieden die banden hebben met de regering. Is Boedapest begonnen met een nieuw rondje buitenlandse bedrijven pesten? 'Aegon moet rekening houden met een lagere opbrengst voor zijn dochter.'

→ **PAGINA 10**

Hongarije zet verzekeraar Aegon opnieuw een hak

De Hongaarse regering blokkeert de verkoop van Aegons activiteiten in Hongarije aan de Oostenrijkse verzekeraar VIG. Is Boedapest begonnen met een nieuw rondje pesten van buitenlandse bedrijven? 'Aegon moet rekening houden met een lagere opbrengst voor zijn dochter.'

Hulp! Hongarije zet ons onder druk! Vrijdag bleek dat het Duitse Avi Alliance, een exploitant van vliegvelden waaronder dat van Boedapest, bij de Europese Commissie had aangeklopt wegens druk vanuit de regering van premier Viktor Orbán. Die wil dat Avi Alliance zijn belang in het vliegveld verkoopt aan zakenlieden die banden hebben met de regering.

In 2020 blokkeerde de Hongaarse regering al een coronanoodkrediet van €50 mln van de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBRD) voor het vliegveld in de Hongaarse hoofdstad. 'Toerisme is belangrijk voor premier Orbán en zijn entourage', zegt Miklós Sebök, directeur van het Instituut voor Politieke Wetenschap (TK) in Boedapest. Het vliegveld is in 2005 geprivatiseerd, onder een andere regering. 'Maar nu wil de regering het terug.'

EEN BREDE STRATEGIE

Een regering die buitenlandse investeerders prest: dat speelt ook bij de geblokkeerde verkoop van de Hongaarse Aegon-activiteiten aan VIG. Boedapest stelde één dag voor de bekendmaking van de deal tussen VIG en Aegon in november vast dat ze tijdens de coronacrisis uit strategische overwegingen ook overnames in de financiële sector door bedrijven uit de EU kan verhinderen.

Het besluit tot blokkade van de VIG-Aegon-deal viel begin april en was onverwacht. Er is geen officiële verklaring van het ministerie van binnenlandse zaken over het waarom.

Aegon wil niet op de gang van zaken ingaan. Het ministerie van Buitenlandse Zaken, dat volgens persbureau Bloomberg de kwestie in diplomatiek contact zou hebben aangekaart, evenmin. Hongaarse media stellen dat Nederland niet veel invloed heeft in Boedapest, Oostenrijk iets meer.

De blokkade is onderdeel van een brede strategie, denkt analist Gabor Györi van denktank Policy Solutions in Boedapest. 'De Fidesz-partij van premier Orbán wil dat de aan haar gerelateerde oligarchen dienstensectoren controleren waar makkelijk winst te halen valt, en waar mensen niet omheen kunnen, zoals banken, verzekeraars en de detailhandel. Als je de markt controleert, krijg je min of meer vaste winsten binnen, zeker als je de mededinging inperkt.'

BOEDAPEST WIL MEER GREEP OP BANKEN
Onderzoeker Miklós Sebök wijst erop dat premier Orbán al jaren geleden verklaarde dat hij wil dat Hongaarse bedrijven een aandeel van meer dan 60% in de financiële sector in het land hebben. De 'hongarisering' van de sector begon bij de banken. In 2014 verkocht de Bayerische Landesbank zijn Hongaarse dochter MKB voor €55 mln aan de Hongaarse staat. Een jaar later

'Controleer je de markt, dan krijg je vaste winsten binnen. Zeker als je de mededinging inperkt'

Gabor Györi
denktank Policy Solutions in Boedapest

'De waarde van de Hongaarse divisie ligt tussen de €600 mln en €700 mln'

Miklós Sebök
Instituut voor Politieke Wetenschap

'Waarschijnlijk krijgt Aegon een Hongaars bod tussen de €400 mln en €500 mln'

Miklós Sebök
Instituut voor Politieke Wetenschap

deed het Amerikaanse GE Capital Group zijn Budapest Bank voor \$700 mln over aan het Hongaarse staatsinvesteringsfonds Corvinus.

Die twee banken vormen samen met de Takarékszövetkezet nu de Magyar Bankholding, zegt Sebök. 'Let wel, die buitenlandse banken verkochten hun onderdelen graag', merkt hij op. 'Na de financiële crisis waren ze blij hier te vertrekken.'

De gang van zaken is opvallend, daar Orbáns gewenste 'hongarisering' van de financiële sector al deels realiteit was door de activiteiten van de OTP Bank, een Hongaarse financiële instelling. Maar 'ook al is het management van OTP Hongaars, de regering heeft die bank niet kunnen controleren', zegt Sebök. 'De Magyar Bankholding is daarom een soort anti-OTP.'

NU IS HET TIJD VOOR VERZEKERAARS

Na de manoeuvres op de bankmarkt is het nu tijd voor verzekeraars, schetst de onderzoeker. Hij denkt dat Boedapest liever heeft dat de divisie van Aegon — de op twee na grootste verzekeraar in Hongarije — in handen komt van de kleine verzekeraar CIG Pannonia. Dat bedrijf staat onder controle van Lőrinc Mészáros, een jeugd-vriend van premier Orbán, en een zakenman die ook een belang heeft in de Magyar Bankholding.

Sebök denkt dat Aegon niet hoeft te hopen op hulp van de rechter, en rekening moet houden met een lagere verkoopopbrengst. VIG betaalt €830 mln voor de Aegon-activiteiten in Hongarije, Polen, Roemenië en Turkije. 'De waarde van de Hongaarse divisie ligt tussen de €600 mln en €700 mln', schat Sebök. 'Het waarschijnlijkste scenario is dat Aegon een Hongaars bod krijgt tussen de €400 mln en €500 mln, onder de marktprijs, maar vanuit het perspectief van Aegon misschien niet onredelijk.'

Het is niet de eerste keer dat de regering-Orbán bedrijven uit de Nederlandse financiële sector benadeelt. Zo zette ze tijdens de financiële crisis in Hongarije de bijl in private pensioenregelingen. Europese verzekeraars waaronder ING en Aegon vroegen Brussel om hulp, maar de hervorming bleek niet strijdig met het Europees recht.

Ook voerde Boedapest een tijdelijke crisistak voor multinationals in. De taks is discriminatoir, klaagden bedrijven waaronder Aegon en ING in Brussel. 'De beschuldiging van economisch nationalisme verwerp ik met kracht', zei premier Orbán destijds. Het Hongaarse oliebedrijf MOL en de bank OTP betalen de heffing ook, verklaarde de minister-president. Het EU-Hof stelde jaren later in twee arresten dat de taks oké was.

NIET VOOR VERWERKENDE INDUSTRIE

De crisisbelasting gold wel voor de energie-, telecom- en bankensector, alsmede de detailhandel, maar niet voor de verwerkende industrie.

De regering-Orbán wil de markt 'hongariseren' en blokkeert geregeld bedrijfsovernames door buitenlandse partijen. ILLUSTRATIE: ISTOCK/FD STUDIO

'Hongarije heeft een concurrerende exportsector nodig', zei premier Orbán destijds. 'De taks opleggen aan de maakindustrie schaadt onze concurrentiekracht.'

Vooral de Duitse automobielenindustrie lijkt heilig in Boedapest. Audi en Mercedes-Benz zijn grote werkgevers in Hongarije. BMW bouwt in Debrecen, de op een na grootste stad van het land, een fabriek die duizenden banen oplevert. Het gaat om een investering van €1 mrd.

Hongarije legt de rode loper voor dit soort bedrijven uit, illustreert Miklós Sebök. Ze genieten een laag belastingtarief en een subsidie per aangestelde werknemer. 'In feite betalen ze niks.'

De samenwerking is ook politiek-strategisch van belang, meent hij. 'Je moet dit zien als een zakelijke transactie. De Duitse automakers krijgen lage belastingen en subsidies; in ruil krijgt Hongarije investeringen en verdedigt Duitsland Hongarije in het Europese debat over de rechtsstaat.'

De EU begon in 2018 een procedure tegen Boedapest wegens ondermijning van democratische vrijheden en corruptie. Maar die heeft nergens toe geleid, en ook niet tot minder investeringen in Hongarije. Sebök: 'Ik realiseer me dat ik een scherp standpunt vertolk, maar westerse bedrijven zijn niet geïnteresseerd in rechtsstaatproblemen in Hongarije, tot ze er zelf mee te maken krijgen.'

MAAR ANDERE BEDRIJVEN ...

Niet alle Duitse bedrijven krijgen een rodeloperbehandeling. In 2014 kwam er een speciale advertentiebelasting, die grote buitenlandse mediabedrijven zoals RTL raakte. Maar RTL vocht terug, zegt analist Gabor Györi. 'Uiteindelijk dwong het bedrijf de regering de structuur van de advertentiebelasting te wijzigen, zodat die niet langer discriminerend was.'

Hier mengde de Duitse regering zich wel in de discussie, stelt Miklós Sebök. 'Dat is de dynamiek hier. Sommige Duitse bedrijven krijgen een goede behandeling, andere een slechte. Dan klagen die laatste, en kunnen de twee landen iets regelen. De moraal van het verhaal is dat bondskanselier Angela Merkel Hongaarse belastingen kan laten intrekken als ze dat wil. Ze wil alleen niet ingrijpen als het gaat om de rechtsstaat.'

Bij een andere fiscale kwestie, een speciale taks voor retailbedrijven die met name buitenlandse concerns zoals Lidl, Spar en Tesco treft, kreeg Hongarije begin maart de zegen van het Hof van Justitie van de EU. Dat oordeelde in een zaak tegen Hongarije en Polen, dat een vergelijkbare belasting kent, dat de hogere taks voor grote multinationals niet strijdig is met het EU-recht.

'Tot nu houden Tesco en de Duitse ketens het vol', zegt Sebök. 'Maar ik denk dat dit het volgende plan van de regering inluidt: ze wil de grote retailketens controleren.'

Han Dirk Hekking is algemeen verslaggever Europa van Het Financieele Dagblad

In het kort

- Hongarije blokkeerde begin april de overname van Aegon Hongarije door VIG.
- Volgens analisten heeft Boedapest andere plannen met de Aegon-divisie.
- De blokkade past in een serie maatregelen tegen westerse investeerders.